



**Commentariorvm, Ac Dispvationvm In Primam Partem
Sancti Thomæ Tomvs ...**

Complectens ad viginti sex Quæstiones priores, centum & septem
Disputationes in Capita diuisas

Vázquez, Gabriel

Antverpiæ, 1621

Error Armenorum & Abailardi. c. 1.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80983](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80983)

Augustin. omnibus nam ut recte dixit August. lib. 4. contra Iulianum c. 3. longe à principio, Neque omnes homines naturali instinctu immortales, & beati esse vellemus, nisi esse possemus. Recte igitur S. Thomas, ex desiderio naturali videndi Deum, infert illud esse possibile, nam si impossibile esset, non posset naturaliter apperi, & desiderari.

Solet in hoc articulo disputari, utrum viatori possit communicari evidens noticia quiditativa Dei, quæ non sit intuitiva visio illius: id tamen fufius disputabimus inferius disp. 135.

DISPUT. XXXVII.

An visio Dei, sicuti est, intellectui creato possit à Deo communicari.

Error Armenorum, & Abailardi. c. 1.

Chrysostomum non satis sincere videri locutum de clara Dei visione, cap. 2.

Quomodo quidam Chrysostomum excusare contendunt, cap. 3.

Cum Chrysostomo, & predictis alijs etiam Latini, & Græci sensisse videntur, cap. 4.

Secundum fidem nostram Deum sicuti est, videri posse, cap. 5.

Soluntur argumenta pro sententia Armenorum, cap. 6.

CAPVT I.

Error Armenorum, & Abailardi.

Armenianus. **D**upliciter contingit videre, aut cognoscere rem aliquam, primum quasi ipsam intiendo sicuti est; quod est, videre per suam essentiam: deinde per effigiem aliquam, & similitudinem sui sicut amicum absentem in imagine ipsius, & Deum in effectis eius quodammodo cognoscimus, in vno quidem perfectius, quam in alio. Fuit ergo error Armenorum apud Armenianum lib. 14. quaestio- num contra illos, c. 1. & recentiorum Græcorum, ut narrat idem auctor, asserentium, Deum nec à Beatis secundum essentiam suam clare videri, nec posse: sed tantum per quandam illius similitudi- nem, aut lucem ab eo derivatam. Eundem erro- rem illis adscribunt Alphonsus de castro contra hæreses ver- bo Beatitude hæresi 1. & Gabriel, prætorius in suo Elencho, verbo Armeni: Tameñ Nicophorus lib. 18. c. 53. eorum recensens errores, inter illos hunc non connume- rat. Putat vero Sanders lib. 7. de visibili monarchia hæ- resi 118. solum fuisse errorem Armenorum, quod dicerent, ante diem iudicii Deum à Beatis non vi- deri: sed nescio, unde hoc ipse colligat. Nam quamvis dicat Alphonsus hæresi 6. id Armenos docuisse, tamen hunc errorem non ita illis tribuit, ut dicat, ex eorum sententia post diem iudicii Deum videri. Standum ergo puto Armeniano, qui optime nouerat eorum errores.

Abailard. Eundem errorem adscribit Alphonsus hæresi illa 1. Abailardo, & colligit ex Bern. epist. 190. Abailardum vero secutus est Arnaldus Brixiensis, ut idem Alphonsus testatur. Verum nec in ea episto- la, nec alibi in Bern. tale quid inuenire potui: quin- imo cum in ep. 19. refert capita errorum Abailardi, inter ea hunc non recenset. De Arnaldo autē du- bium non est, in ea fuisse sententiam, si eam docuit Abailardus: nam teste Bern. in ep. 190 hic secutus fuit tanquam magistrum Abailardum. Demum, ut scribit idem Alphonsus, eandē sententiam docuit Americus tempore Innocentii 3. quo etiam Ab- bigenes in Gallijs dogmatizare cœperunt.

Vasq. in 1. partem Tomus 2.

CAPVT II.

Chrysostomum non satis sincere videri locutum de clara Dei visione.

Anomai. **C**eterum, quod caput est, non longe ab hac Chrysost. sententia fuisse videntur nonnulli ex grauioribus Ecclesiæ Patribus. Inprimis Chrysostomus, ut declinaret extremum errorem Anomæorum, qui dicebant, propria virtute Deum ab ipsis con- prehendi; homil. 14. in Ioannem ante medium, tractans illud Ioan. 1. Deum nemo vidit vnquam, inquit in hæc verba: Nam id quod Deus est non modo propheta non viderunt, sed neque Angeli, neque Archangeli; sed fides percontaberis, nihil ab his de Dei substantia audies, sed tantum referentes, Gloria in excelsis Deo. Et infra non solum dicit, esse impossibile Deum videri; sed ostendens, quid Filius enarrauit nobis, ait: Quod Deum videre est impossibile, quia eum nemo nouit, nisi Filius. Imo addit, Deum ante incarnationem fuisse Angelis inuisibilem, per carnem autem assumptam factum esse visibilem: & cum obiecit illud Matth. 18. Angeli eorum semper vident faciem Pa- tris, respondet, eandem esse sententiam cum illa Matth. 5. Beati mundo corde, quoniam ipsi Deum vide- bunt: Cogitationem enim atque imaginationem (inquit) quam pro viribus nostris, capimus eam visionem appellat. Id vero multo clarius alluebat in tom. 5. homil. 3. & 4. de incomprehensibili natura Dei, cuius verba paulo post referemus ne ea replicare necesse sit. Chrysost. secuti sunt Euthymius, & Theophyl. in illud Ioan. 1. Deum nemo vidit vnquam, Theod. in dialogo, cui titulus est. Immutabilis post fol. 3. & alij Patres, quos inferius commemorabimus.

CAPVT III.

Quomodo quidam Chrysostomum excusare contendunt.

S. Thomas. **V**erum S. Thomas in hoc art. ad 1. & alij eius expolitores, & in 4. d. 49. q. 2. ad 1. Dis- put. 182. defendere conantur Chrysost. atque ea- dem ratione & ipse Sixtus reliquos omnes Pa- tres, qui ipsum secuti, aut idem cum eo docuisse videntur, in bonum sensum nititur interpretari. Dicunt ergo trifariam explicari posse: primo ut lo- quantur de visione non intellectu, sed corpo- rea, sicut de Hieronymo refert Augustinus in epist. 111. circa medium dixisse, Deum esse inuisibilem a pe- cibus corporalibus, etiam Angelorum: sic autem, ut Augustinus ibidem demonstrat, Deus est om- nino inuisibilis.

Huic tamen interpretationi primum obstat, quod ex sententia Chrysostomi, & Theodoret, quos reliqui tanquam magistros secuti sunt; An- geli non sunt corporati, sed incorporei, ut disput. 178. referemus: ergo non loquuntur de visione corporea, cum dicunt, nec ab Angelis Deum posse videri; nam cum in eorum sententia Angeli sint incorporei, visione corporea præditi non sunt. Tum etiam licet Chrysostomus, & alij asse- rent, Angelos esse corporatos, oculis etiam cor- poreis præditos, de visione corporea explicari non possent: cum enim de Angelis dicat Chrysost. eos percontaberis, nihil ab eis de Dei substantia audies; fit, ut etiam de intellectus visione loquatur: nam, ut Angeli nobis aliquid de Dei substantia referrent, fides, imo multo melius esset, si Deū oculis mentis, & intellectus intuitu essent, etiā si corporeis oculis

R. 2. non